

Stopiņu novada

ULBROKAS

bibliotēkas darba

teksta atskaite par

2014. gadu

SATURS

1.Stopiņu novada ULBROKAS bibliotēkas vispārīgs raksturojums	3
<i>Bibliotēkas mērķis un misija</i>	3
<i>Bibliotēkas funkcijas</i>	3
<i>Darba aktualitātes un prioritātes</i>	3
<i>Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā</i>	4
<i>Bibliotēkas akreditācija</i>	4
2.Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika – dokuments, prioritātes, finanses, krājuma kustība, izsniegums un novērtējums	5
3.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība – attīstība, rādītāju analīze un pasākumu kopums	9
4.Darbs ar bērniem un jauniešiem –raksturojums, krājums, uzziņu darbs, pasākumi, sadarbība un problēmas	13
5.Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums: informācija tīmeklī, elektroniskai katalogs, datubāzes, vērtējums	16
6.Novadpētniecības darbs	18
7. Projektizstrāde	23
8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums – pasākumi, iestāžu sadarbība	24
9. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums – remonts, telpu rekonstrukcija, ēkas būvniecība, iekārtas, aprīkojums, apstākļi	26
10. Bibliotēkas personāls – mainība, izglītība, profesionālā pilnveide, finansējums	27
11. Finansiālais nodrošinājums: atbilstība, virzība, attīstība, projektu līdzekļi	30
12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte	31
13. Veiksmes stāsti	32

1. Stopiņu novada ULBROKAS bibliotēkas vispārīgs raksturojums

Rīgas tuvumā savu mājvietu atradis novads, kura robežas kontūra attēlo bruņurupuča formu - *“kājas tas stingri ieminis Rumbulā, Sauriešos. Vēderiņš silda Vālodzes, astīti pagriezis Dreiliņu virzienā, cietā bruņa sargā Ulbroku, Dzidriņas un Līčus, Upeslejas kā silta šalle silda bruņurupuča kaklu, un galva pieglaužas Cekulei”*. (Stopiņu novada jostas stāsts. Novadu diena Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunajā ēkā, 2014. gada 28. augusts). Tieši te rodami uzdevumi, kas jāpaveic. Te jāiemācās piederība sev un savam novadam, lai veidotos sava pieredze un lietu kārtība. Te jāstrādā, lai spētu pārdzīvot un līdzī just. Te jāveido savs kultūras mantojums un vēsturiskā atmiņa.

Bibliotēkas mērķis un misija

Mērķis - uzturēt diskusiju telpu un domu apmaiņu starp cilvēkiem, kuriem ir atšķirīgi uzskati, zināšanas un vajadzības. **Misija** – būt par centru, kas veicina pastāvīgu, nepārtrauktu izglītošanos, atbalsot visu vecuma iedzīvotāju personīgo un sociālo attīstību, interešu izglītību.

Bibliotēkas funkcijas

Nodrošināt visiem bibliotēkas lietotājiem brīvu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot viņiem bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informācijas pakalpojumus, saskaņā ar Stopiņu novada domē apstiprinātiem Ulbrokas bibliotēkas lietošanas noteikumiem. Komplektēt bibliotēkas krājumu, veikt jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi, nodrošināt iespieddarbu un citu materiālo vērtību uzskaiti, saglabāšanu un norakstīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Veicināt bibliotēkas krājumā esošās informācijas publiskas pieejamības un izmantošanas funkcijas nodrošināšanu un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu.

Darba aktualitātes un prioritātes

Bibliotēkas darbības pamatā Stopiņu novada kultūras kanons un kultūras mantojuma kopums, kas atspoguļo apzinātās un no jauna radītās nacionālās identitātes un kultūras vērtības seno māju kontekstā. Pilnveidots un atklāts pētnieciskā projekta *“Senās mājvietas Stopiņu novadā”* kultūrainaviskais rokraksts, cilvēku gājums un notikumu virknējums. Vienlaicīgi publiskots izcilāko un ievērojamāko kultūras norišu dažādu dimensiju novadpētniecības kopums – novada jostas stāsts un seno māju apzināšanas videostāsts un aktivitātes.

Vairāku nozīmīgu kultūras projektu izstrāde un atbalsts augstvērtīgas tulkotās un oriģinālliteratūras darbu ieguvē, kā arī nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas, integrācijas literatūras iegūšana, kas veicina dažādu autoru darbu un kultūrvēsturiski nozīmīgu iespiesto dokumentu krājuma veidošanu un darbu popularizēšanu.

Pabeigts darbs pievienojot un veidojot ziņas par bibliotēkas krājumu un lasītājiem Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas katalogā.
Uzsākta automatizētā **grāmatu izsniegšana – saņemšana**
<http://salaspils.biblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx>.

Bibliotēkas darbības teritoriālais, institucionālais un nozares konteksts

Stopiņu novads ir pašvaldība Vidzemes rietumos, Rīgas austrumu pievārtē, kas robežojas ar Garkalnes, Ropažu un Salaspils novadiem, kā arī Rīgas pilsētu. Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka veiksmīgi darbojas tās teritorijā un ir iekļauta vides attīstības un ilgtspējīgas stratēģijas līdz 2030. gadam programmas izstrādes uzsākšanā un līdzdalības pasākumos.

Bibliotēkas lietotāji pamatā ir Stopiņu novada iedzīvotāji no deviņām apdzīvotām vietām - Ulbroka, Dreiliņi, Vālodzes, Dzidriņas, Līči, Upeslejas, Saurieši, Rumbula un apkārtnes pierobežu iedzīvotāji. Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību – novada domes, policijas, pirmsskolas iestāžu, skolu darbinieki, dažādu uzņēmumu pārstāvji, pašnodarbinātie jeb saimnieciskās darbības veicēji.

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Pārskata periodā ir veiktas izmaiņas bibliotēkas darbībā – darbinieku sarakstā iekļauta vēl viena darbinieka slodze. Darba kolektīvam pievienojas profesionāla darbiniece uz pilnu darba slodzi ar Sociālo zinātņu bakalaura un maģistra grādu bibliotēkzinātnē un informācijā.

Bibliotēkas akreditācija

Ulbrokas bibliotēka ir Stopiņu novada pašvaldības struktūrvienība, kuras pakļautībā nav citas bibliotēkas. Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka ir vietējas nozīmes bibliotēka, kas ir akreditēta 2009. gadā 10. jūnijā uz septiņiem gadiem un labi novērtēta bibliotekārajā un informācijas darbības jomā.

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika – dokuments, prioritātes, finanses, krājuma kustība, izsniegums un novērtējums

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas darbības pamatā ir normatīvais **dokuments**, kas paredz bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politiku, laika periodam līdz 2017. gadam. Izmantojot Conspectus metodi resursi tiek atlasīti, veidojot pirmo un otro informācijas līmeni.

Krājuma prioritātes pārskata periodā - pilnveidot un daudzveidot bibliotēkas krājumu, pabeigt krājuma rekatalogizācijas darbu informācijas sistēmā Alise – 4i, nodrošinot visiem novada iedzīvotājiem brīvu, neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, atbilstoši lietotāju vēlmēm. Izvērtējot pieņemt dāvinājumus no sadarbības organizācijām un privātpersonām.

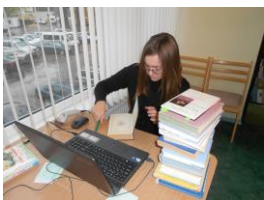
Atbalstīti divi kultūras projekti - Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) un Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) izsludinātais kultūras projektu konkurss „**Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās**”, ko finansē Valsts Kultūrkapitāla fonds (VKKF). Iegūtie resursi papildināja bibliotēkas krājumu ar augstvērtīgu tulkotās un oriģinālliteratūras kolekciju, kurā iekļauta daiļliteratūra, dokumentālā literatūra, klausāmgrāmatas. Otrkārt, gada nogalē Kultūras ministrija piešķirta līdzekļus LNB programmai "**Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai**". Tā sniedzot iespēju papildināt bibliotēku krājumus ar ekspertu izvērtētu augstvērtīgu un interesantu literatūru. Kopumā krājums papildināts ar kultūrvēsturiski nozīmīgu iespiesto dokumentu kopu, kurā esošie izdevumi papildina literatūras, mākslas, mūzikas, teātra, arhitektūras un novadpētniecības nozares, kā arī sniedz oriģināli zinātniskus pētījumus humanitārajās un sociālajās zinātnēs.

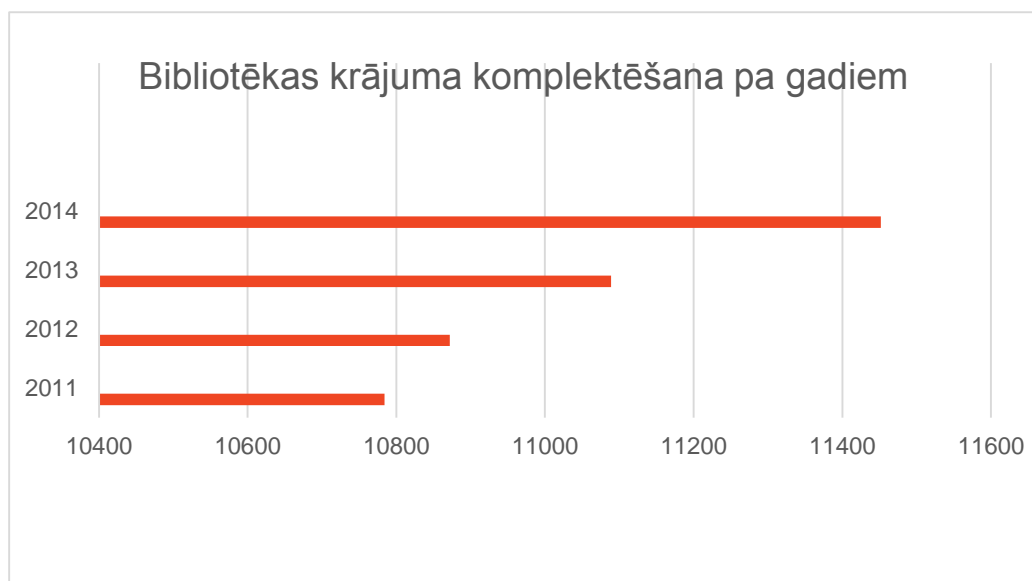
Pamatā tikai pašvaldības piešķirtais līdzekļu finansējums nosaka bibliotēkas krājuma komplektēšanas iespējas, tai skaitā, laikrakstu un žurnālu pasūtīšanas izvēli. Preses pasūtīšanas iespēja pastāv un tās izvēli nosaka dažādā lasītāju interešu izglītība, iestāžu sadarbība, iedzīvotāju sadalījums pa dzīvesvietām un pieprasījums kopumā. Abonēto preses izdevumu glabāšana bibliotēkā noteikta „**Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas 2013.–2017. gadam**” dokumentā. Tajā noteikts, ka žurnālu komplekti tiek uzkrāti piecus gadus, avīžu komplekti tiek glabāti trīs gadus, izņēmums ir novada informatīvais izdevums „Tēvzemīte”, kas tiek glabāts visu laiku.

Bibliotēkas krājums tiek attīstīts un komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu. Bibliotēkas pamatkrājumu veido monogrāfiskie izdevumi, tai skaitā, nedaudz audiovizuālie un elektroniskie dokumenti un seriālizdevumi. Tas kalpo noteiktas nozares iepazīšanai, uzrādot informācijas daudzveidību un nodrošinot lietotāju

vajadzības atbilstoši visu līmeņu oficiālai izglītībai, izmantojot elektroniskos un iespēstos resursus. Krājums pamatā tiek komplektēts latviešu valodā un vienā eksemplārā. Krievu valodā tiek komplektēta daiļliteratūra, 3 – 5 preses izdevumi, atsevišķu nozaru un uzziņu izdevumi - vārdnīcas, valodu mācību līdzekļi, ievērojamu cilvēku biogrāfijas un vēsturiski izdevumi. Sadarbībā ar iedzīvotāju dāvinājumiem bibliotēkas krājums minimālā līmenī tiek papildināts ar izdevumiem arī svešvalodās - krievu, angļu, vācu valodās. Pārskata periodā starp saņemtajiem dokumentu veidiem ir 961 grāmata, 10 audiovizuālie un 425 seriālie dokumenti, no tiem 165 monogrāfiski nosaukumi adresēti bērnu un jauniešu auditorijai.

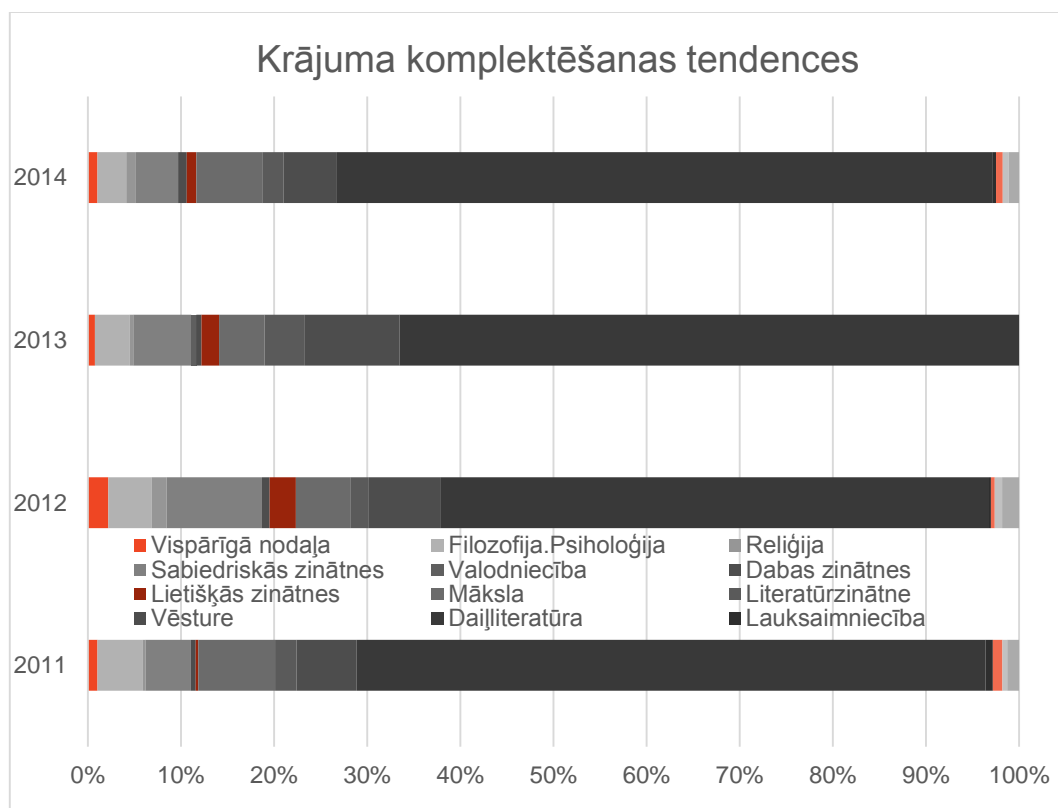
2.1. attēls. Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika un izpilde pa gadiem

Grafiskais attēls 2.1 norāda krājuma dokumentu pieaugumu, kas veicina vairāk ieinteresētu lietotāju piesaisti un dokumentu izvēli dažāda satura iespieddarbu piedāvājumā.

Krājuma komplektēšanai izlietoto valsts un pašvaldības budžeta līdzekļu summa eiro valūtā ir draudzīga un uzlabo bibliotēkas darba kvalitāti. Kārtējie izdevumi uz vienu lietotāju ir pieaugoši līdz 91 un ir aprēķināti proporcionāli kārtējo izdevumu kopsummai attiecībā pret lasītāju kopskaitu.

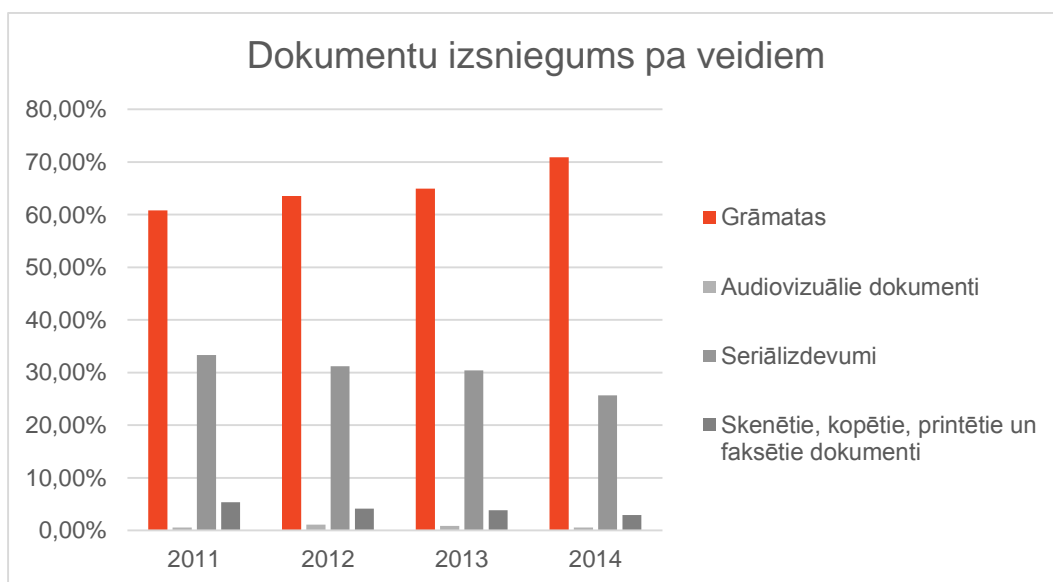
Attēls 2.2. atspoguļo krājuma komplektēšanas pamattendences un galvenos akcentus monogrāfisko izdevumu iegādē. Arvien pieaugoša ir daiļliteratūras iegāde, pārskata periodā vairāk kā 70%. Nozaru literatūras klāstā priekšplānā mākslas 7,11%, vēstures 5,66% un sabiedriskās zinātnes 4,53% jaunieguvumu iegāde un atbalstīto kultūras projektu pienesums.

Zināma rādītāju analīze ir dokumentu izsniegums attēls 2.3. un krājuma aprites – lasītāju interesējošas literatūras pieprasījums un piedāvājums

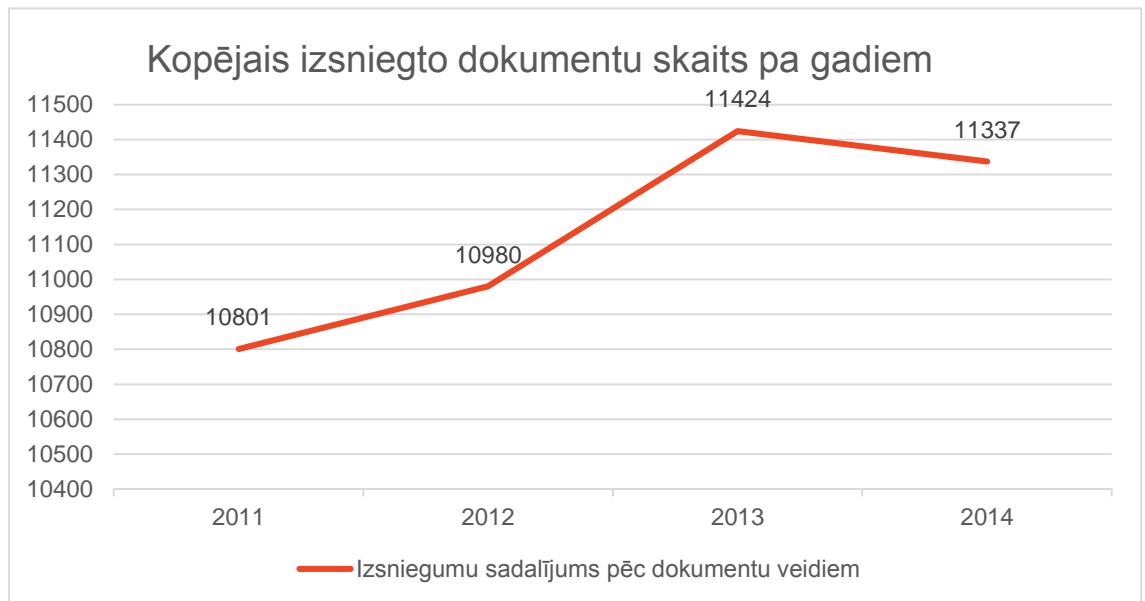
2.2. attēls. Krājuma komplektēšanas tendences ilgtermiņā

vienlaicīgi. Pārskata periodā 70,87% izsniegto dokumentu skaits ir grāmata, 25,67% seriālizdevumi, 0,56% audiovizuālie un 2,91% citi dokumenti.

2.3. attēls. Izsniegums – krājuma apgrozības rādītājs

Dokumentu izsniegumam četru gadu dinamikā attēls 2.4. vērojams kāpums 2011., 2012. - īpaši 2013. gadā, bet pārskata periodā, iezīmē nelielu lejupslīdi un atbildīgi liek rīkoties jaunajā darbības gadā. Meklējot situācijas skaidrojumu un pamatojumu – viens no lejupslīdes veicinošiem faktoriem varētu būt trīs nedēļu inventarizācijas darbības laiks, pārejai uz automatizētu apkalpošanu.

2.4. attēls. Izsniegums – krājuma apgrozības rādītājs

Pārskata periodā pilnībā pabeigts bibliotēkas krājuma rekatalogizācijas process un uzsākta bibliotēkas lietotāju **automatizēta apkalpošana** - automatizēta izdevumu izsniegšana un saņemšana. Šāds BIS Alise modulis nodrošina izdevumu izsniegšanas un saņemšanas procesa pilnu automatizāciju – ļaujot ērti izsniegt grāmatas lasītājiem un saņemt tās, izmantojot svītrkoda nolasīšanu ar skeneri, pagarināt izsniegšanas termiņus un veikt patstāvīgas darbības krājuma dokumentu atlasē. Darbs pie krājuma pilnveides tiek plānveidīgi turpināts, veicot krājuma komplektēšanas – jaunieguvumu iegādi un norakstīšanu, dāvinājumu uzņemšanu krājuma elektroniskajā kopkatalogā.

Kopumā krājuma attīstības politika parāda pozitīvu attīstību un pieaugošu/izvērtētu komplektēšanas politikas procesu.

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība – attīstība, rādītāju analīze un pasākumu kopums

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi pārskata periodā ir interaktīvi, organizēti un savstarpēji saistoši kopējā dzīves telpā. Tie veido bibliotēkas lietotājiem draudzīgu un novērtētu vidi. Ulbrokas bibliotēkas darbības pamatā ir **bezmaksas pakalpojumi**, kurus bibliotēka sniedz lietotājiem pašvaldības piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros - lietotāju reģistrācija, lasītāja kartes izsniegšana; grāmatu un citu informācijas nesēju izsniegšana līdzņemšanai vai lietošanai uz vietas bibliotēkā. Lietotājiem paredzēto pakalpojumu (t.sk. datoru, interneta), iekārtu un aprīkojuma lietošana. Lietotāju apmācība un konsultēšana par bibliotēkas krājumu un citiem informācijas resursiem, katalogiem, kartotēkām; bibliotekāro un bibliogrāfisko uzziņu sniegšana. Bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi.

Papildus pamatpakalpojumiem bibliotēka sniedz bezmaksas pakalpojumus – materiālu kopēšanā no bibliotēkas krājuma un nepieciešamo dokumentu skenēšanu. Vienīgais **maksas pakalpojums** ir izdrukas no datora.

Bibliotēkas darbinieki atlasa un sagatavo tematiskās uzziņas klātienē un nosūta ar e-pasta starpniecību no nacionālajām un starptautiskajām datubāzēm un citiem autoritatīviem elektroniskiem avotiem. Organizē E - prasmju un informācijas apguvi semināru un praktisko nodarbību veidā visām vecuma grupām gan pieaugušajiem, gan bērniem.

Pārskata periodā E-prasmju praktiskajās apmācībās novada iedzīvotājiem nodrošināja iespēju pilnveidot un atklāt informācijas komunikāciju tehnoloģiju (IKT) piedāvātās iespējas, kas sakārtotu zināšanu veidā atrodamas dažādu mājaslapu un sociālo tīklu tīmekļa vietnēs. Dalībnieki praktiski apskatīja Stopiņu novada ziņu un jaunumu mājaslapu, to struktūru. Komunikācijas iespēja un darbība sociālajos tīklos joprojām ir aktuāla saziņas forma, kas pieprasa apmācību lietotāja profila izveidei - *Draugiem.lv*, *Skype*, *Youtube*, *Twitter*, *Facebook*, *Flickr* un citās tīmekļa vietnēs. Gan teorētiskās, gan praktiskās zināšanas un iemaņas darbam ar datoru nepieciešamas apmācībai par Valsts un pašvaldību e – pakalpojumu izmantošanas iespējām. Ikdienas norēķini nav iedomājami bez elektronisko pakalpojumu web lapām par komunālajiem pakalpojumiem – trīs rēķinu apmaksa, elektrības, gāzes, televīzijas, telekomunikācijas un citu pakalpojumu pieeja interneta vietnēs atvieglo daudzu pašvaldību veidlapu un normatīvo aktu pieejamību.

E - apmācības nodarbinātībai un IKT karjerai šogad tika organizētas semināra nodarbībā par Dažādo valsts reģistru pieejamību un to efektīvu izmantošana, piedāvājot iespēju uzņēmējiem, iestāžu un pašvaldību darbiniekiem uzzināt dažādo datu pieejamību publiskajos reģistros un kā šo informāciju efektīvi izmantot.

Kopumā bibliotēka ir vērsusi uzmanību IKT prasmju nozīmei un attīstībai gan tiem, kas uzsāk datora un interneta lietošanu, gan tiem, kam e – prasmes kalpo nodarbinātībai, e – prasmju novērtēšanas metodēm un tiešsaistes rīkiem.

Persona, kas kaut ko ņem lasīšanai bibliotēkā, ir definējama kā lasītājs ar noteiktām zināšanām. (Sk.3.1. attēlu). Ikdienas novērojumi pierāda lasītāju psiholoģisko pieeju pakalpojumu izmantošanai un literārā darba izvēles un uztveres īpatnībām, lasīšanas kultūras rādītājiem un ģimenes tradīcijām. Pārskata periodā vērojams reģistrēto lasītāju pieaugums un pozitīvā attieksme.

3.1. attēls. Pārskata periodā reģistrētie lasītāji

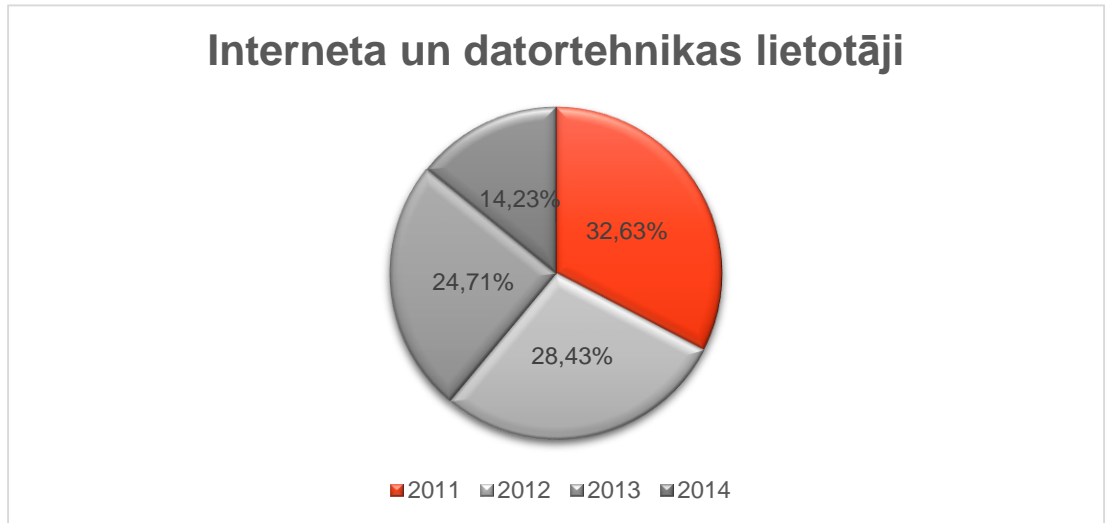
Pamatrādītāju analīze balstīta uz **reģistrēto lietotāju fizisko un virtuālo vai attālināto bibliotēkas apmeklējumu.** (Sk.3.2. attēlu).

3.2. attēls. Apmeklējums – pakalpojuma kvalitātes rādītājs

Pārskata periodā bibliotēkā, redzams, ka apmeklējumu skaits ir palielinājies, galvenokārt, attālinātas bibliotēkas tīmekļa vietnes un novada mājaslapas apmeklējuma rezultātā (*sk.3.2. attēlu*), ko pamato dati no Webpac Ulbrokas dati, www.biblioteka.lv un Ulbrokas bibliotēkas lapas apmeklējums <http://www.stopini.lv/public/30706.html>.

Interneta vai datorlietotāja apmeklējums (*sk.3.3. attēlu*) bibliotēkas telpās liecina par pretējo – pārskata periodā to lietojums sastāda tikai 14 % no kopējā apmeklējuma skaita.

3.3. attēls. Bibliotēkas datorlietotāju procentuālais apmeklējums pa gadiem

Izsniegto dokumentu skaits (*sk.3.4. attēlu*) attiecīgi nedaudz krities, ko objektīvi var pamatot, kā bibliotēkas inventarizācijas periodu.

3.4. attēls. Izsniegums – pakalpojuma kvalitātes rādītājs

Atsevišķi **sociāli mazaizsargāto un riska grupu** bibliotekārā apkalpošana bibliotēkā netiek veikta. Nepieciešams veikt izpēti un vajadzību apzināšanu, lai uzsāktu un iedrošinātu izmantot bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus. Līdzšinējā prakse pierāda, ka arī datora un interneta izmantošana nav aktuāla.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība un lietošanas aprīkojums **personām ar īpašām vajadzībām** netiek nodrošināts, jo tās atrašanās vieta 2. stāvā to nenodrošina. Ēkas pārveide vai renovācija nav paredzēta.

Kopējais iekšzemes **starpbibliotēku abonements** pārskata periodā pakalpojuma pieejamību nodrošina 50 reizes. Tajā skaitā 33 gadījumos no citām Latvijas bibliotēkām SBA kārtā saņemto dokumentu kopskaits un 17 gadījumos uz citām Latvijas bibliotēkām SBA kārtā nosūtīto dokumentu kopskaits.

Pēc lietotāju pieprasījuma dokumentu elektroniskā piegāde vai elektroniski nosūtīto vienību kopskaits bibliotēkām un lasītājiem ir **155 dokumenti**.

Pasākumi bibliotēkas pakalpojumu un informācijas resursu pieejamības uzlabošanai jau ir veikti - darba laika atbilstība lasītāju interesēm un reglamentējošo dokumentu prasībām atbilstošs stundu skaits.

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem – raksturojums, krājums, uzziņu darbs, pasākumi, sadarbība un problēmas

Vietējas nozīmes publisko bibliotēku darbā bērnu un jauniešu mērķu grupas apzināšana un to piesaiste vai intereses radīšana par lasīšanas procesiem ir prioritāte vairāku gadu garumā. Bibliotēkas rūpju lokā ir pirmsskolas izglītības iestādes „Pienenīte” audzēkņi, Ulbrokas vidusskolas visu vecumu jaunieši un jaunieši Brīvprātīga darba veicēji, kas ir Stopiņu novadā dzīvojoši vai par izglītības iestādi izvēlējušies kādu no piecām mācību iestādēm. Katrā konkrētā iestādē metodiskā un konsultatīvā sadarbība tiek plānota savlaicīgi, apzinot vecumu un tematisko uzstādījumu.

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana darbā ar bērniem un jauniešiem ir ikdienas darbs, kad tiek sniegtas dažādas uzziņas referātiem, pētniecisko darbu izstrādei un interešu izglītības pilnveidošanai. Uzziņu darbā tiek izmantoti arī nozaru uzziņu izdevumi un grāmatas. Uzziņu pilnīgākai izpildei tiek izmantoti bibliotēkā abonētās datubāzes – Letonika, Lursoft „Laikrakstu bibliotēka”, Rubricon (krievu val.) resursi.

Ulbrokas vidusskolas audzēkņi ir aktīvi dalībnieki brīvas un nepiespiestas literatūras izvēlē un publicitātē, kā arī veicina labas prakses piemērus Brīvprātīgā darba organizēšanā, apciemojot bez apgādniekiem palikušos novada vientuļos pensionārus.

Dažāda vecuma jaunieši ir atbalstītāji un ir pašrocīgu dāvanu gatavošanas dalībnieki, kad ikgadēji tiek iepriecināti Stopiņu novada vientuļie pensionāri, invalīdi un personas, kurām nodrošināta aprūpe mājās. Ar savu klātbūtni iepriecinot un apciemojot līdzilvēkus vairāk kā 30 dzīvesvietās.

Pārskata periodā jau trešā tikšanās ar Ulbrokas vidusskolas grāmatu draugiem Jaunajā 2014. gadā un atkal redzēšanās **Ēdamo grāmatu festivālā**. Pasākumu organizē Ulbrokas bibliotēkas darbinieces, kuras norāda un aicina pievērsties latviešu autoru darbiem un padarīt tos par saviem. Galvenokārt – jāspēj radīt interesi par izvēlēto literāro darbu. Izvēlētā darba priekšnesumā palīdz dialogs, atbilstoši tērpi un protams kulinārais izstrādājums, ko pēc labi padarīta darba, visi kopā kāri notiesā.

Lai gan kopējais komandu skaits nav liels, klātesošie dalībnieki, apņēmības un labās gribas vadīti, rada Kārļa Skalbes „Kaķīša dzirnavas” ziemas pasakas noskaņu. To turpina Ērika Kūļa „Siena laika pasakā” dzīvojošie rūķi un Jura Zvirgzdiņa runcis Maurīcijs savos Rīgas piedzīvojumos. Pusaudžu vecumam atbilstošu mūsdienīgu darbu latviešu literatūras klāstā izvēlēties nav viegli, izdodas pārliecināt klases biedrus un sagatavot tekstu literārā darba prezentācijai. Nobeigumā pateicība Ulbrokas vidusskolas 7.a klases komandai par uzdrīkstēšanos un piedalīšanos Ēdamo grāmatu festivālā Books2eat 2013 un latviešu autoru oriģinālliteratūras darbu popularizēšanu skolas jauniešu vidū. Zināma uzņēmība un pārliecība par savām zināšanām nepieciešama **oriģinālliteratūras spēlē „Latviskā dzīves ziņa latviešu autoru darbos”**

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem – raksturojums, krājums, uzziņu darbs, pasākumi sadarbība un problēmas

izpildei, ko bibliotēka sagatavojusi kā nopietnu pārbaudījumu. Nepieciešams orientēties bibliotēkas krājumā, atrast norādīto grāmatu un veikt norādītos uzdevumus. Patiesībā latviešu literatūras klasiku devums 19. un 20. gadsimta darbos ir zināma līdzība ar mūsdienām.

Ilggadīga ir bibliotēkas sadarbība ar Pirmsskolas izglītības iestādes „Pienenīte” sešgadīgiem audzēkņiem. **Bibliotēkzinību stunda** ir apliecinājums bērnu lasītprasmei un interesei par lietām, kas atrodamas tepat mums apkārtnē. Gluži kā Visuma radītās likumsakarības arī bibliotēkas krājumā atrodamas noteiktā kārtībā kārtotas lietas. Visbiežāk tās ir grāmatas, dažādi preses izdevumi un audio/video dokumenti. Tā ir īpaši veidota grāmatu un citu resursu krātuve, kas pieejama tās iedzīvotājiem.

Mūsdienīgas bibliotēkas krājums un iespējamie pakalpojumi ir saistoši un interesanti visa vecuma lasītājiem, ja vien radīta vajadzīgā interese un vēlme kļūt gudrākiem. Visbiežāk iemīļojam grāmatas varoņus, klausoties priekšā lasīšanu. Līdz iztēlē zināmie tēli sāk dzīvot savu dzīvi, atklāt pasauli tās daudzveidībā un burvībā.

Bibliotēka jaunus lasītājus aicina ceļot un iepazīt vēsturiskās vietas Latvijā, lai savlaicīgi iepazītu Eiropas kultūras galvaspilsētas Rīgas senās ielas, ēkas un tiltus.

Ulbrokas bibliotēkas dažādas paaudzes lasītāji ir līdzdalībnieki sarunai par tematu **“Kam rada tēlnieks – tautai, karajiem vai sev?”** Sarunas rosinātāja ir minētā grāmata – biogrāfisks romāns par Kārli Zāli. Prozas meistari Valdis Rūmnieks un Andrejs Migla iepazīstina lasītāju ne vien ar galvenā varoņa un viņu tuvāko draugu gaitām, bet arī norāda dažādas Eiropas mākslas parādības, kas ir un kļūst aktuālas mākslinieka dzīves laikā, Latvijas kultūras dzīves būtiskākos notikumus, kā arī sarežģīto politisko un ekonomisko situāciju, kas nenoliedzami saistīta ar tēlnieka Kārļa Zāles māksliniecisko darbību.

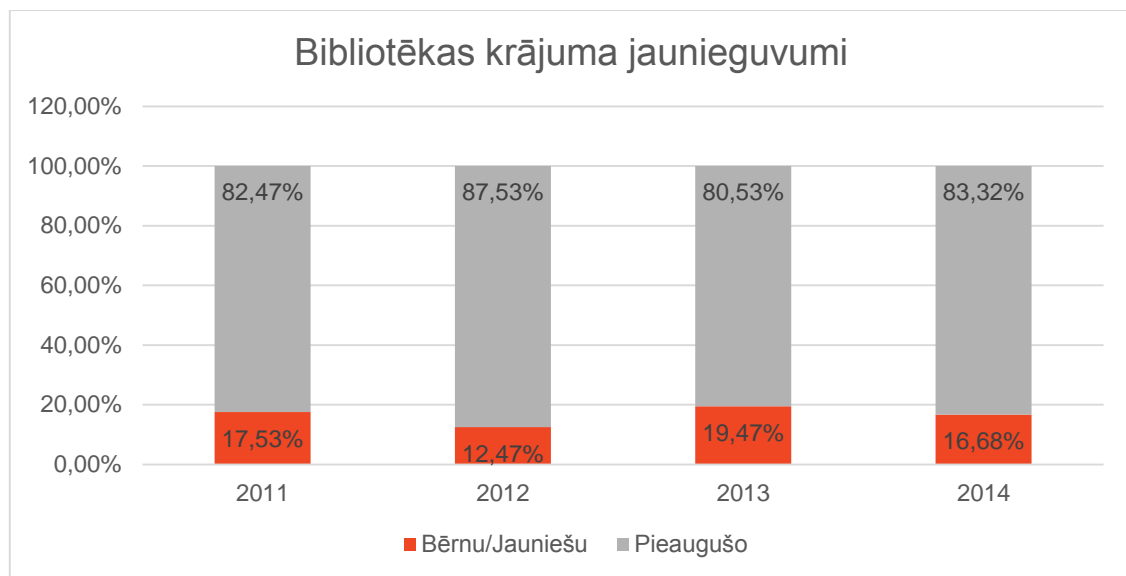
Pasākuma ietvaros, ikgadējā Ulbrokas bibliotēkas lasītāju vērtējumā, iezīmējas jaunas kvalitātes un pateicība lasīt priekā un lasīt veicināšanā. Nominācija – **PUBLICITĀTE – tiek pasniegta “Kalēju” mājas saimniecēm** par sadarbību, sabiedrības informēšanu un piesaistīšanu kultūrvides iespējām. **Nominācija – ZINĀTKĀRAIS EKSPERTS - tiek pasniegta jauniem** par aizrautīgu pieeju Lielās lasīšanas grāmatu simtņiekam. **Nominācija – LASOŠĀKĀ ĢIMENE - tiek pasniegta ģimenei** par ģimenes lasīšanas tradīciju veidošanu. **Nominācija – VEIKSMĪGA INOVĀCIJA tiek pasniegta** par radošumu un personisko ieguldījumu grāmatzīmju izstrādē, ar aicinājumu un norādījumu citiem lasīt labu grāmatu. Ulbrokas bibliotēkas 2014. gada nominētie lasītāji tiek nodrošināti ar Brīvības pieminekļa apmeklējumu tā iekšienē.

Bibliotēkas sadarbības tīkls un partneri ir iepriekš aprakstītās mērķgrupas un organizētie pasākumi bērnu un jaunatnes piesaistei lasīt, vērtēt iepazīt. Pārskata periodā tiek organizētas vidēji četras aktivitātes. Sadarbībai un

pasākumu piedāvājumam ir tradicionāls raksturs, ko novadā nepieciešams papildināt ar jauniem pasākumiem starpbibliotēku tīklā, sadarbībā ar skolu bibliotēkām.

Bibliotēkā nav atsevišķas bērnu/jauniešu nodaļas, tomēr bibliotēka regulāri papildina savu krājumu ar bērnu un jauniešu mērķu grupām paredzētām grāmatām un audiovizuāliem dokumentiem. Bērnu jauniešu literatūras klāsts pārskata periodā sastāda nepilnus **17%** no bibliotēkas kopējā jaunieguvuma klāsta (*sk. 4.1.attēlu*), kas ir mazāk, salīdzinoši ar iepriekšējo gadu.

4.1. attēls. Bibliotēkas krājuma komplektēšanas rādītāji pieaugušo, bērnu un jauniešu literatūras iegādē

Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā ir pozitīvs, radošs un lasīt aicinošs. **Vajadzības** saistītas ar bibliotēkas darbinieka lasītāju interešu izpēti, jauniešu brīvprātīgo darba apmācību pensionāru dzīvesvietas un sadarbību formu meklējumiem ar novada skolu bibliotēkām.

Pārskata periodā bibliotēkas lasītāju interešu izpēte un interešu grupu darbs nav veikts.

Darbs ar bērniem ar īpašām vajadzībām – nav veikts.

Darbs ar bērniem un jauniešiem ir interesants un laikietilpīgs process - iespējamie risināšanas ceļi ir meklējami personīgajā attieksmē un motivācijā. Ļoti svarīgi atsākt grāmatu lasīšanu ģimenēs. Lasīšana – tas ir, individuālais darbs un ceļš uz sarunu, nereti, motivējošas aktivitātes rodamas ārpus formālās skolas vides, ko, labākajā gadījumā, piedāvā publiskās bibliotēkas, draugi, informācija publiskajā telpā.

5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums: informācija tīmeklī, elektroniskai katalogs, datubāzes, vērtējums

Stopiņu novada mājaslapas sadaļā Kultūra pieejama Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas informācija - <http://www.stopini.lv/public/30706.html>, kas sadalīta pa apakšsadaļām – *Vēsture, Darbības raksturojums, Projekti, Pasākumi, Bibliotēkas lietošanas noteikumi, Dokumenti, Informācijas resursi un Galerijas*. Bibliotēkas sadaļa regulāri tiek papildināta ar informāciju par bibliotēkas organizētajiem jaunajiem pasākumiem un ieskatiem jau notikušajos pasākumos, izstādēs un cita veida aktivitātēs. Svarīgākā informācija tiek atainota arī paša novada mājaslapas sākumlapā. Tīmekļa vietnes Ulbrokas bibliotēkas skatījumu kopējais skaits ir 3002 un apmeklētāko lapu topā tā ir 28 vietā.

Bibliotēkai nav sava emuāra, jo ziņas par to dažādā veidā tiek plaši attēlotas citos tiešsaistes avotos.

Ar Ulbrokas bibliotēku saistītie videoieraksti un PowerPoint prezentācijas pieejama sociālajā portālā Youtube - <https://www.youtube.com/user/ulbbibli08>. Kopumā uz 2015. gada janvāri kanālam bijuši 961 skatījumi. Bet ziņas un aktualitātes redzamas arī bibliotēkas Twitterkontā – <http://twitter.com> – lietotārvārds **Ulbrokas_biblio**, kurā bibliotēkai ir 129 sekotāji. Informācija par bibliotēku pieejama arī portālā Biblioteka.lv - <http://biblioteka.lv/Libraries/stopinu-novada-ulbrokas-biblioteka/default.aspx>, kur aktualitātēm ir 12 sekotāji. Portālā regulāri tiek papildinātas sadaļas Notikumi un Ziņas. Bibliotēkas sadaļai šajā portālā 2014. gadā bijuši 228 skatījumi.

Norāde uz Ulbrokas bibliotēkas elektronisko katalogu pieejama novada mājaslapas Ulbrokas bibliotēkas sadaļas pamatlapā <http://salaspils.biblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx>. Tas ir daļa no Pierīgas novadu bibliotēku kopkataloga. Elektroniskā kataloga WebPac modulis tiek regulāri izmantots gan pašā bibliotēkā, gan ārpus tās. 2014. gadā tam bijuši 3864 skatījumi. Bibliotēkas OPAC katalogā tiek izmantoti Meklēšanas un atlases, Kataloģizācijas un Komplektēšanas modulis, Cirkulācijas modulis, Administrācijas un Inventarizācijas modulis. Pēdējais izmantots 2014. gada oktobrī, veicot bibliotēkas krājuma inventarizāciju.

2014. gadā tika pabeigts darbs, pievienojot un veidojot ziņas, par Ulbrokas bibliotēkas krājumu un lasītājiem Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas katalogā. Veikts ļoti plašs un profesionāls darbs krājuma rekatalogizācijas sakārtošanā un datu ievadē un izveidē. Profesionāli veidoti jauni elektroniskā kataloga apraksti, esošie nepieciešamības gadījumā papildināti, pievienoti eksemplāri. Nepieciešamības gadījumā tika veikta plaukta indeksu nomaiņa, lai būtu atbilstība ar izdevumu novietojumu plauktā. Ikdienā tiek informēti un konsultēti bibliotēkas lietotāji par elektroniskā kataloga izmantošanu. Modernizēts un atvieglots bibliotēkas lietotāja un bibliotekāra apkalpošanas

process, uzsākot automatizētu grāmatu izsniegšanu – saņemšanu <http://salaspils.biblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx>.

2014. gadā bibliotēka saviem lietotājiem piedāvājusi 3 abonētas datubāzes – Letonika.lv, News.lv un Rubricon.com. Datubāzei “Letonika.lv” 2014. gadā izmantoti 97 šķirķļi 36 sesiju laikā. Vairākkārt izmantotas arī pārējās divas datubāzes. Stopiņu novada mājaslapā ievietota arī informācija ar noderīgām saitēm komunālo pakalpojumu, izglītības, citu bibliotēku informācijas, pilnteksta avotu izmantošanai, kā arī norādes uz bērņus un darba meklētājus interesējošu informāciju.

Kopumā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas Ulbrokas bibliotēkā jāvērtē kā labas. Bibliotēkas lietotājiem brīvi pieejami 3TD projekta rezultātā iegūtie datori, no kuriem viens šobrīd, nav lietošanas kārtībā. Gada laikā datorpakalpojumi izmantoti 1957 reizes.

Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums ir uzturēts un saglabāts, bet to pielietojums un izmantojamība ar katru gadu samazinās. Pārskata periodā kritums ir ievērojams un vērtējams kā zems. Datorlietotāju skaits samazinās, un to izmantojums nav pieprasīts.

2014. gadā dažkārt ir bijuši īslaicīgi interneta darbības traucējumi un atsevišķu ierīču bojājumi, kas tiek novērsti par pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Tiek izmantota arī šī projekta rezultātā iegūtā multifunkcionālā iekārta, kuras darbības laiks prasa tehnikas nomaiņu. Tāpēc lasītāju apkalpošanai tiek izmantots arī novada domes finansētais printeris, kopētājs un skeneris.

6. Novadpētniecības darbs

Viens no pašvaldību publisko bibliotēku pamatuzdevumiem ir novadpētniecības darbs, kas sevī ietver novada teritorijas materiālu, galvenokārt, publikāciju apzināšanu, sistematizēšanu, glabāšanu, pieejamības nodrošināšanu un popularizēšanu. Par jauna inovatīva un radoša satura veidošanu vai sevis identificēšanu ar laiku, kurā dzīvojam, veido novadpētniecības darbu bibliotekāri un pētnieki – entuziasti Stopiņu novadā.

2013. gada aprīlī **Ulbrokas bibliotēka** uzsāka brīvprātīgo interesentu foto akciju „Atrodi un nofotografē senās mājvietas Stopiņos”, kas akcijas attīstības gaitā pārtapa **pētniecības projektā „Senās mājvietas Stopiņu novadā”**.

Bibliotekāru un novadā dzīvojošās mākslas vēsturnieces Vitas Bangas uzmanības lokā bija sešpadsmit Stopiņu novada viensētas, kas celtas līdz 1940. gadam, un tajās saglabātās laikmeta liecības – latviskajai videi raksturīgās dzīvojamās un saimniecības ēkas, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, saimnieku atmiņu stāsti.

Stopiņu novada viensētās ļaudis galvenokārt nodarbojās ar lauksaimniecību un lopkopību. Par to liecina joprojām sastopamās saimniecības ēkas – kūtis, šķūņi, pirtis, vāgūži, ledus pagrabi, kāpostu tvertnes. Vienās mājās vairāk, citās mazāk saglabāti arī to laiku priekšmeti – skapji, krēsli, klavieres, pūra lādes, vijoles, fotogrāfijas. Laikmeta liecības ir arī logi, durvju rokturi, slēdzenes.

Sadarbība ar LU profesori folkloristikā Janīnu Kursīti un LTV1 komandu, apzināto materiālu par Stopiņu novada viensētām sagatavoja vizuālā formātā, veidojot video stāstu „**No sētas uz sētu. Stopiņu novads**”.

Pārskata periodā (2014) **Ulbrokas bibliotēka organizē tikšanos ar seno māju īpašniekiem, projekta īstenotājiem un video stāsta „No sētas uz sētu. Stopiņu novads” veidotājiem**, lai vērtētu padarīto.

Sabiedrībā aktuālais identitātes jautājums Stopiņu novadā ir pierādījis, ka personas tāpatība var turpināties, arī mainoties tās ārienei, intelektuālajām spējām, atmiņai, saglabājot priekšstatu par sevi kā par vienreizēju lietu, kas atšķiras no citām, taču mijiedarbībā saglabā kultūrainavisko rokrakstu, cilvēku gājumu un notikumu virknējumu. Seno māju kontekstā, pašā Rīgas pievārtē atradīsiet koka ēkas, senus pagrabus, uzzināsiet notikumus un stāstus, kas raksturo vietu, laiku un cilvēkus Stopiņu novadā.

Divās no projektā apzinātām mājām 2014. gadā novadpētniecības cienīgi notikumi. Pirmais – Stopiņu novadā strādājošu un dzīvojošu bibliotekāru tikšanās Līčos - **dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera dzimtajās mājās “KALĒJI”**. Programmas ietvaros pavasara darbi pagalmā - labie darbi talkojot; dzejnieka valodas ainava, poēzija un īstenība dzejā – atmiņas un laikmeta liecības runājot, videostāsta „**No sētas uz sētu. Stopiņu novads**” novada identitātes vai kultūrainavisko rokrakstu vērojot.

24. aprīlis ir Pētera Brūvera (1957-2011) dzimšanas diena – šogad īpaši silta, saulaina, pavasarīgi steidzīga un cerīga. Dienu vēlāk dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera “Kalējos” pulcējas novada bibliotekāri, lai, agrāk tik iecienītais mājas tuvumā esošais mežmalas ieloks, spētu priecēt un pulcēt

6. Novadpētniecības darbs

atmiņām viesus un pašmāju ļaudis. Tikpat darba roku aicinošs ir pašmājas dārzs ar aizlauztu, trūdošu zaru mezglojumu, bet visu svētā un pavēlošā ir uguns pavarda iekārtošana, kura izveidi veic pašvaldības vadītāji – Jānis Pumpurs un Vita Paulāne. Ikviena klātbūtne un ieguldītais ir acīmredzams darbs bibliotēku apzināto kultūrvēsturisko viensētu sakārtošanā, uzturēšanā un novērtēšanā. Lieki piebilst, ka arī turpmāk mūsu uzdevums ir *“saujā nest dvēselīti”*, saglabājot rakstniecības vidi, palīdzot pavasarīgi atdzimt, ziedēt un zelt “Kalēju” mājas esībai (sk. 6.1.attēlu).

Prieks, ka šim aicinājumam atsaucās novada bibliotekāri, kas ar šo profesiju saistīti zināmu savas dzīves daļu. Baiba Kurzemiece (Ulbroka) kā kultūras darbinieks bibliotēku un grāmatnīcu darbā pavadījusi turpat divdesmit gadus, ģipša vieta un sajūta ir Rakstnieku grāmatnīcas vide, Vija Kaļčeva (Upeslejas), savus septiņpadsmit gadus strādājusi Latvijas akadēmiskās nodaļas Misiņa bibliotēkā, kas ir vecākā un pilnīgākā latviešu literatūras krātuve. Tatjana Vilciņa (Ulbroka) – savas vienīgās darba vietas iestādē Lauksaimniecības tehnikas zinātniskā institūtā strādājusi arī par bibliotekāri Tehniskās literatūras bibliotēkā. Skolas bibliotekāra profesijai gandrīz četrdesmit gadus uzticīga ir Gunta Bruģētāja (Upeslejas, Upesleju internātpamatskola - rehabilitācijas centrs), savukārt Ulbrokas bibliotēkas kolektīvā strādā – Daiga Brigmane, Ieva Mūrniece, Ieva Nagle, Ivita Duļbinska, Sauriešu bibliotēkas aroda māsas ir Kristīne Cimdiņa, Aija Sausiņa.

Liekas, ka šī gada Bibliotēku nedēļas aicinājums “veselības luksofors” Stopiņu novada bibliotekārēm ir nesis izaicinājumu, pārliecību un drosmi būt aktīvām vides sakārtotājām un novada identitātes veidotājām.

Otra aktivitāte - saruna ar rakstniekiem **Valdi RŪMNIĒKU un Andreju MIGLU** par tematu **"Kam rada tēlnieks - tautai, karaļiem vai sev?"** Programmas ietvaros nacionālās un laikmetīgās identitātes mijiedarbība Ulda Sterģa **Akmens rakstu** darbnīcā un projekta “Senās mājvietas Stopiņu novada. Lielkājās.” Sarunas rosinātāja ir minētā grāmata – biogrāfisks romāns par Kārli Zāli. Prozas meistari Valdis Rūmnieks un Andrejs Migla iepazīstina lasītāju ne vien ar galvenā varoņa un viņu tuvāko draugu gaitām, bet arī norāda dažādas Eiropas mākslas parādības, kas ir un kļūst aktuālas mākslinieka dzīves laikā, Latvijas kultūras dzīves būtiskākos notikumus, kā arī sarežģīto politisko un ekonomisko situāciju, kas nenoliedzami saistīta ar tēlnieka Kārļa Zāles māksliniecisko darbību. Daudzu panākumu pamatā ir ne tikai Kārļa Zāles neizsīkstošās darba spējas, vēlme mācīties un smalka mākslinieciskā intuīcija, bet arī dzīvesbiedres Annas atbalsts, dzejnieka Raiņa domu un darbu klātbūtne. Pasākuma noslēguma daļā, rudens priekšnojautās baudot tēju, apzinām nacionālās rakstu zīmju vērtības un laikmetīgās identitātes mijiedarbību Ulda Sterģa **Akmens rakstu** darbnīcā mājās “Lielkājās”. Mājas pagalmā, kā seni tēli no gaismas svīduma iznirst dažādu formu un lieluma granīta blukī, laukakmeņi. Vizuālajā materiālā vērojam latvju zīmju kalumus akmeņos - ugunszīme,

6. Novadpētniecības darbs

auseklītis, saules, austras koka zīmes. Tās visas atgādina latvisko dzīvesziņu. Stopiņu novadā dzīvojoša tēlnieka Ulda Sterģa atbildība un tradīciju uzturēšana, ir piemērs savas esības apziņas veidošanai kultūrvides izpratnē. Tēlnieka dzimtas mājām ir vairāk nekā simts gadu sena vēsture, tās nav ārišķīgas, taču ar spilgtu dvēseli un radošu garu (sk. 6.2.attēlu).

Ar sekojošu ierakstu 2014. gada 26. septembrī Stopiņu novada **Ulbrokas bibliotēkas 2014. gada nominēto lasītāju un interesentu grupas dalībnieki sevi ierakstīja Brīvības pieminekļa Goda grāmatā:**

“Nav Latvijā svētākas un nozīmīgākas celtnes par Brīvības pieminekli, kura simboliskā nozīme veido cilvēces domāšanu, gara spēku un pateicību neatkarīgās Latvijas cēlājiem. Mirkļis mūžības, un vēsturiskā atmiņa mums atgādina – Daugava ir mūsu cīņu un uzvaru vēsturiskā lieciniece, Brīvības pieminekļis - aizturēta asaru spēka un apbrīnojama gaišuma simbols. Paldies, Rīgas pieminekļu aģentūrai, par nacionālās identitātes, kultūras mantojuma un sabiedrības vērtību uzturēšanu. Paldies, RPA Pieminekļu nodaļas vadītāji Mārītei Šenbergai par sadarbību”.

Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņu institūciju sadarbībā ir Latvijas bibliotēku novadpētniecības konferences divu dienu darba saturs Dobeles novadā. Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane dalās pieredzē par savu pieredzi novadā un pašvaldībā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos, veidojot kultūras mantojuma saglabāšanu digitālā vidē, kur kvalitātes rosinoša ir sadarbība ar nozaru stratēģijām, kas ietver muzejus, bibliotēkas, arhīvus, kultūras pieminekļus, nemateriālo kultūras mantojumu, digitalizāciju, kultūrizglītību, literatūru, mūziku, teātri, deju, vizuālo mākslu, filmas, arhitektūru un dizainu.

Divus gadus Ulbrokas bibliotēka ir strādājusi pie Stopiņu novada kultūras mantojuma – novada jostas stāsts (2012) un seno māju apzināšanas projekts (2013) darbības, realizācijas un attīstības, kas konkrētajā apvidū identificē un iezīmē noteiktas kultūrvērtības. Apzinātais saturs - iedzīvotāju darinātā josta, seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšana, kultūrainavisko ēku foto fiksācija, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pieraksti ir skatāmi interneta vidē vai globālajā tīmeklī, kā arī novadpētniecības darba mapēs, muzeja un bibliotēkas apkopotajos resursos.

Paveiktais kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanas darbs ir apkopots fotogrāfijās un atmiņu pierakstos, veidojot drukāto un digitālo saturu,

<http://www.zudusilatvija.lv/objects/subject/6088/>,

<http://www.stopini.lv/public/34942.html>, <http://www.biblioteka.lv/MyLibrary/>

LTV 1 kanālā video stāstā «No sētas uz sētu» Stopiņu novads vai tīmekļa vietnē <http://www.youtube.com/user/ulbbibl08> apzināšanas.

6.1. attēls. Dzejnieka un atdzejotāja Pēteris Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji”, 2014. gada 25. aprīlis

6.2. attēls. Tēlnieka Ulda Sterģa dzimtajās mājās “Lielkājas”, 2013. gada aprīlis

Vietējam saturam pētnieciskajā projektā “Senās mājvietas Stopiņu novadā” joprojām ir vairāku dimensiju darbības aspekts, kas atrodas mainībā un tālākā attīstībā, atrodot satura un darba formas arī pēc pētniecības materiālu apzināšanas.

Konferences **“Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņas institūciju sadarbībā”** viena no pamatatziņām, šodienas kontekstā, ir svarīgi atcerēties, ka bibliotekārs ir informācijas pārvaldītājs, ne vairs tematisko mapju un drukāto resursu krājējs.

Atmiņas institūciju veiksmīga sadarbība veidojama novada nacionālajā un lokālajā līmenī, atrodot katram darbā atšķirīgo un kopīgo, kur bibliotēka “nepēta novada vēsturi, bet tikai fiksē” notiekošo. Muzeja pamatprincipi ir krājums, pētniecība un komunikācija, bibliotēkas darbībā noteicošs ir katalogs internetā un datubāzes resurss.

7. Projektizstrāde

Ulbrokas bibliotēkas **pētniecības projekts „Senās mājuvietas Stopiņu novadā”** arī 2014. gadā tiek turpināts, veidojot novada kultūras kanonu un LNB Digitālās bibliotēkas portālā „Zudusī Latvija”

<http://www.zudusilatvija.lv/objects/subject/6088/>

iekļaujot papildinošus 14 dokumentētus materiālus no senajām mājām Stopiņu novadā - sadaļā projekti

<http://www.stopini.lv/public/37114.html>

Aktivitātes pētnieciskā projekta divās mājās – “Kalēji” un “Lielkājas” atklāj jaunas niansas un darbība formas *sk. sadaļā* Novadpētniecība.

Vienlaicīgi publiskots izcilāko un ievērojamāko kultūras norišu dažādu dimensiju novadpētniecības kopums – novada jostas stāsts un seno māju apzināšanas videostāsts un aktivitātes.

Vairāku nozīmīgu kultūras projektu līdzizstrāde un atbalsts augstvērtīgas tulkotās un oriģinālliteratūras darbu ieguvē - Bibliotekāru biedrība (LBB) un Latvijas Nacionālās bibliotēka (LNB) izsludināja kultūras projektu konkursu **„Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās”**, finansētājs Valsts Kultūrkapitāla fonds (VKKF). Kultūras ministrijas piešķirtie līdzekļi LNB programmai **“Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai”** nodrošina nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas, integrācijas literatūras iegūšana, kas veicina dažādu autoru darbu un kultūrvēsturiski nozīmīgu iespiesto dokumentu krājuma veidošanu un darbu popularizēšanu.

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums – pasākumi, iestāžu sadarbība

Metodiskie pasākumi, konsultācijas, ir **Salaspils novada** bibliotēkas un vienlaicīgi **reģiona galvenās bibliotēkas** funkcija, ko paredz vienošanās ar Stopiņu novada domi un tās pakļautībā esošo bibliotēku. Sadarbības pamatā ir Līgums par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Stopiņu novadā. Līgums Nr. 23-s/10 ir saistošs arī 2014. gadā.

Līgums un piešķirtās funkcijas paredz un veido attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājuma kopkatalogu, un nodrošina tā pieejamību arī Ulbrokas bibliotēkai, kā arī veic attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājumu komplektēšanas koordināciju un krājuma inventarizācijas pārraudzību; sniedz konsultatīvu un metodisku palīdzību; nodrošina bibliotēku darbiniekus un lietotājus ar valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas pašvaldību institūciju sagatavoto un publicēto informāciju, veido un rediģē analītiskos aprakstus par Stopiņu novadu Novadpētniecības datubāzē. Nodrošina vienotas datu informācijas sistēmas darbību BIS ALISE 4i sistēmā un statistiskās informācijas ieviešanu Latvijas Kultūras kartē.

Organizē bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides **seminārus** – pārskata periodā septiņi, t.sk., pieredzes apmaiņas braucienus uz Līvānu novada bibliotēkām un Latgales Mākslas un Amatniecības centru, kas atrodas Līvānos. Viesošanās divās no deviņām novada bibliotēkām – Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā un Turku pagasta bibliotēkā, kas ir mazākā bibliotēka novadā. Pierīgas reģiona bibliotekāru Gada noslēguma pasākums Babītes Kultūrizglītības centra Piņķu bibliotēkā.

Profesionālai sadarbībai ar novada otru bibliotēku ir vistiešākais - gan pasākumu un aktivitāšu piesaiste, gan dokumentu izstrāde, gan darba jautājumu risināšana un sekmīga darba procesa veikšana vienotā datu informācijas sistēmas ievadē.

Novada izglītības iestādes ir darba sastāvdaļa sadarbībai ar potenciālajiem lasītājiem un bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumam kopumā. Sadarbība raksturojama pozitīvi, veiksmīgi un mērķtiecīgi.

Metodiskais un konsultatīvais darbs ikdienā notiek sadarbībā un saistībā ar visām minētām iestādēm - LR Kultūras ministriju (Latvijas Bibliotēku padomi), LNB – kultūras projektu izstrāde, dalība un uzstāšanās novadpētniecības konferencē, kur savā pieredzē un skatījumā par novadpētniecības darbu, kultūrvēsturisko mantojumu un kultūras kanonu Daiga Brigmane dalījās 1. un 2. oktobrī bibliotēku novadpētniecības konferencē "**Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņas institūciju sadarbībā**". V/a KIS centru, SIA ikgadēja sadarbība E –prasmju norises organizēšanai bibliotēkā.

Pēc Ulbrokas bibliotēkas iniciatīvas novada publiskās un skolu bibliotēkas atradušas jaunu darba formu profesionālās darbības pilnveidei – **novada bibliotekāru diena** " Kalēju" mājas (dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera) pagalmā - talka un radošais vakars.

Saskaņā ar Latvijas Bibliotēku padomes uzaicinājumu, D. Brigmane joprojām iesaistījies darba grupā, kura izvērtē un izstrādā priekšlikumus MK noteikumu Nr. 371 „Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu un darbinieku amatu ieņemšanai nepieciešamo izglītību” jaunai redakcijai.

Pēc LNB Bibliotēku konsultatīvā centra vadītājas Evijas Vjateres uzaicinājuma Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane darbojas ekspertu komisijā, izvēloties grāmatas kultūras projektiem “Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” un programmas “Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegāde nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas veicināšanai”.

9. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums – remonts, telpu rekonstrukcija, ēkas būvniecība, iekārtas, aprīkojums, apstākļi

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi pārskata periodā netika plānoti un nav veikti.

2014. gadā pabeigta kultūras centra tehniskā projekta izvērtēšana un saskaņošana, plānojot jaunas ēkas būvniecību un jaunas bibliotēkas telpas. Esošās bibliotēkas telpas atrodas Lauksaimniecības mehanizācijas un elektrifikācijas zinātniskās pētniecības institūta ēkā, kas ir valsts īpašums un celts 1980. gadā.

Ar pašvaldības iniciatīvi 2003. gadā esošās telpas pielāgotas bibliotēkas vajadzībām, kas atrodas 2. stāvā un nenodrošina iestādes izmantošanu iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem (vēlams lifts, speciālās uzbrauktuves utt.). Nav arī telpa grāmatu krātuves izveidei. Esošā krājuma novietojumam telpas ir nepietiekamas.

Visās minētajās bibliotēkas telpās (130m²) ir ierīkota elektroniskā apsardzes signalizācijas un automātiskā ugunsdrošības sistēma. Bibliotēkas darbiniecēm ir divas drošības signalizācijas pultis, ko iespējams lietot darbā ar klientiem ārkārtas situācijas gadījumā, nodrošinot operatīvu pašvaldības policijas darbību.

Iekārtas un aprīkojums – datori, printeri, kopēšanas iekārtas, skeneri, un, multifunkcionālā iekārta, lietotājiem un darbiniekiem ir apmierinošs. Darbinieku datori pakāpeniski ir nomainīti ar jaunu tehnisko aprīkojumu. Lietotāju datortehnika prasa atjaunošanu – vismaz multifunkcionālas iekārtas līmenī. Telpu tehniskais stāvoklis un darba apstākļi ir labi, vairākkārt risinātas radiatoru tehniskās problēmas.

10. Bibliotēkas personāls – mainība, izglītība, profesionālā pilnveide, finansējums

Pārskata periodā bibliotēkas darbinieku personāls ir mainījies un kolektīvu uz pilnu slodzi papildina profesionāla bibliotēkas darbiniece. Samazināta vienas darbinieces slodze un nepilna darba slodze ir darbiniecei - studentei ar humanitāro zinātņu bakalaura grādu filoloģijā.

Kolektīvā ir četras darbinieces, kas pienākumus veic Amata aprakstā paredzētajā kārtībā. Papildus bibliotēkas vadītājas procesiem Daiga Brigmane veic Stopiņu novada domes deputātes pienākumus.

Ik gadu Pierīgas reģiona galvenā bibliotēka – Salaspils novada bibliotēka izvērtē Pierīgas bibliotekāru veikumu un gada nogalē darba rezultātus pauž piešķirot atzinības un nominācijas Pierīgas reģiona bibliotekāriem. Nomināciju „**Gada bibliotekārs 2014**” par ieguldījumu bibliotēkas un novada tēla veidošanā un atpazīstamībā gan vietējā sabiedrībā, gan Latvijas mērogā saņēma Ulbrokas bibliotēkas vadītāja **Daiga Brigmane**. Ir novērtēta Daigas profesionalitāte vadot un organizējot Ulbrokas bibliotēkas darbu, viņas ieguldījums iesaistoties un iesaistot citus novadam nozīmīgos projektos, veidojot īpašus novada stāstus, kas augstu novērtēti Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 28.augustā notikušajās Novadu dienās. Savā pieredzē un skatījumā par novadpētniecības darbu, kultūrvēsturisko mantojumu un kultūras kanonu Daiga dalījās 1. un 2. oktobrī bibliotēku novadpētniecības konferencē "Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņas institūciju sadarbībā". Daigas profesionalitāti un degsmi par darāmo jūt arī Ulbrokas bibliotēkas lasītāji gan ikdienā, gan pasākumos, gan teātru un ekskursiju braucienos. Īpaši nozīmīgi ir tas, ka Daiga nomināciju saņem otro reizi, iepriekš 2006.gadā.

Pārskata periodā darbinieku izglītība un profesionālā pilnveide organizēta Pierīgas reģiona bibliotēku darbinieku darba semināros par sekojošām tēmām - Tīmekļa vietņu arhīva izmantošanas iespējas. Kultūras informācijas sistēmu centra projekta "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" aktualitātes. Datubāze Lursoft, LETA, NAIS. Summārās Uzskaites Grāmatas. Argumentācija pie lēmumu pieņemšanas, pārmaiņu ieviešana ikdienā - *Ph.D. A.Zakatistovs*, Rīgas Biznesa skola. Aktualitātes darbā ar bērniem un jauniešiem Rīgas Centrālajā bibliotēkā. Jaunākās tendences latviešu dramaturģijā un teātrī. Jaunākās tendences bērnu un jauniešu literatūrā. Darbs ar bērniem un pusaudžiem - pedagogs, psihologs, lektors K.Bikše. Elektroniskā vide un e-pakalpojumi.

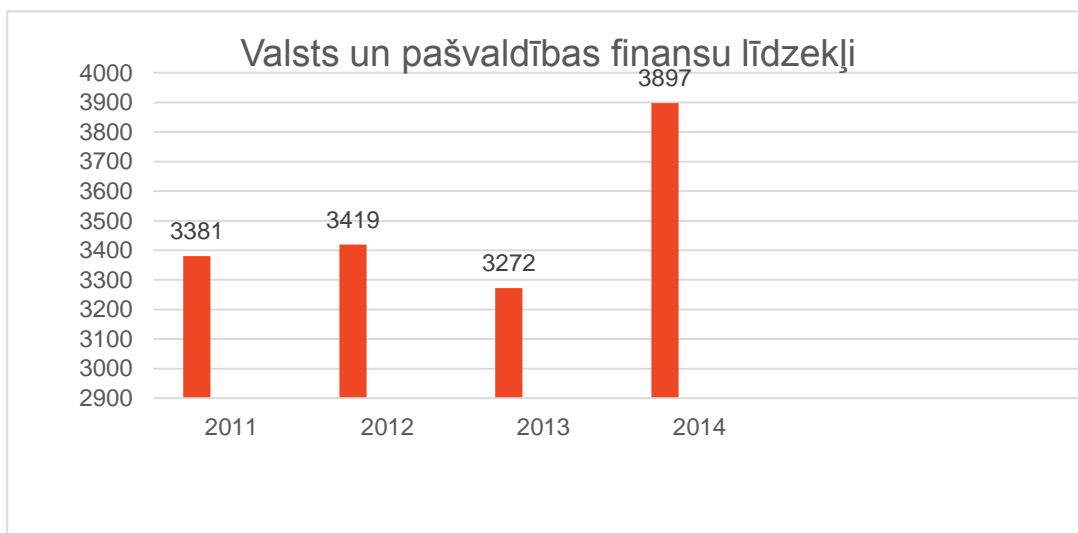
Vadītājas dalība seminārā par psihoaktīvajām vielām, to riskiem un tiesisko regulējumu Lektori: **Andis Rinkevics** – Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes (IeM VP GKPP) un citi iestādes kolēģi. Semināra noslēgumā **Diskusija - katras iesaistītās puses loma**.

Darbinieku darba kvalifikācija un tālākizglītība – izglītojošie pasākumi un stundu skaits

N.p.k.	Uzvārds, vārds	Izglītība	Profesionālā pilnveide	Stundu skaits	Izglītojoši pasākumi
1.1.	Brigmane Daiga	Augstākā (cita) ar maģistra grādu specialitātē	Novadpētniecības konference Dobelē " Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņas institūciju sadarbībā ". 2 dienas	4 h	Uzstāšanās, lekcijas, diskusijas, lokālās kultūras vides studijas un pieredzes apmaiņa
1.2.			Iestāžu vadītāju apmācības		Informatīva, praktiska darbība, diskusija – katras iesaistītās puses loma
1.3.			"Seminārs par psihoaktīvajām vielām, to riskiem un tiesisko regulējumu"		Bibliotēku tīkla darbība, piemēri un darbības formas
1.4.			Pierīgas reģiona darba semināri Salaspilī. 6x5		Profesionālās pilnveides apmācības
2.1.	Mūrniece Ieva	Augstākā, t.sk., ar maģistra grādu specialitātē	Pierīgas reģiona darba semināri, Salaspilī 6x5	30 h	Profesionālās pilnveides apmācības
2.2.					
2.3.					
3.1.	Nagle Ieva	Augstākā ar humanitāro zinātņu bakalaura grādu filoloģijā	Pierīgas reģiona darba semināri Salaspilī. 1x5	5h	Individuālas profesionālās pilnveides apmācības

11. Finansiālais nodrošinājums: atbilstība, virzība, attīstība, projektu līdzekļi

Finansiālais nodrošinājums pārskata periodā ir atbilstošs bibliotēkas uzdevumiem un nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu. Nodrošināts un pārdomāts ir IT pakalpojumu grozs – uzturēšana, apkalpošana; kā arī darbinieku darba samaksas un obligātās iemaksas, veselības apdrošināšana, telpu īre un komunālie maksājumi. Ir saglabāts un finansiāli nodrošināts bibliotēkas krājuma un resursu piedāvājums – grāmatas, laikraksti, datubāzes, audiovizuālie dokumenti. Krājuma komplektēšanas tendences skatītās atskaites 2. punktā.

11.1. Attēls – finanšu līdzekļi krājuma komplektēšanai EUR

Stabils un attīstības veicinošs ir finansējums kopumā (*sk.11.1 attēlu*). Pamatfinansējums ir pašvaldības budžets un citi ieņēmumi Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums, neliela daļa pašu ieņēmumi ir maksas pakalpojumi – datorizdrukas EUR 85 apmērā.

Visa gada garumā plānots un atbalstīts finansējums bibliotēkas organizēto pasākumu iecerēm un tematisko pasākumu viesiem, ko iedzīvotājiem un saviem lasītājiem bez maksas piedāvā bibliotēkas darbinieki no Stopiņu novada budžeta līdzekļiem. Līdzfinansējuma iespējas nodrošina kultūras projektu papildus piesaistītie līdzekļi, kas iegūti piedaloties un saņemot atbalstu Latvijas Bibliotekāru biedrības un Latvijas Nacionālās bibliotēkas izsludinātajā projektu konkursā „**Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās**”. Mērķprogrammas dāvinājums „**Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai**”, ko atbalsta Kultūras ministrija. Netieši finansiālu nodrošinājumu veic arī fizisko personu dāvinājumi.

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte

Kopdarbība ar pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbiniekiem ir saistoša un kopēju procesu virzoša, piemēram, pasākumi, labdarība, sakārtotība veido iedzīvotāju piederības attieksmi un atpazīstamību.

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem ir neatlaidīgs iestādes vadītāja ikdienas darbs. Sabiedrības informēšana par bibliotēkas darbības funkcijām, pakalpojumiem ir sistemātisks darbības atainojums Stopiņu novada informatīvajā izdevumā „Tēvzemīte” un Stopiņu novada tīmekļa vietnē sadaļā *Kultūra* <http://www.stopini.lv/public/30706.html>, kur regulāri tiek atjaunināta informācija attiecībā uz jaunumiem izdevējdarbības un grāmatniecības nozarē, bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, bibliotēkas jaunajām grāmatām, abonētajiem laikrakstiem un datubāzēm.

Atbalstīta novada **rakstnieku literārā vide** – Ulbrokas Meža kapos notika dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera kapa plāksnes atklāšana, bet pēc tam viņa mājās „Kalējos” notika dzejnieka pēdējā dzejoļu krājuma "Mācos rakstīt jeb ātrs palīglīdzeklis poētisku tekstu apgūvē" prezentācija, Jura Rando autobiogrāfiskās grāmatas “Ieskatīties sevī” prezentācija, saņemta grāmatu kolekcija no novada iedzīvotāja, vairāku grāmatu autora un Goda Pilsoņa Ilmāra Šalta.

Pārskata periodā bibliotēkas organizēto tematisko pasākumu kopskaits ir 15, tematisko izstāžu kopējais skaits 17, kas veicina un norāda bibliotēkas darbību ar sabiedrību. Sk. mājaslapas vietnē <http://www.stopini.lv/public/31302.html>.

Sabiedrības pētījumi, aptaujas vai anketas pārskata periodā nav veiktas, lasītāju viedokļa izziņošana notiek ikdienas sarunās, pasākumos un bibliotēkas piedāvātajās aktivitātēs.

13. Veiksmes stāsti

Stopiņu novads – Novadu dienās, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā
28.augustā Latvijas Nacionālā bibliotēka, jaunās ēkas atvēršanas pasākumu ietvaros, organizēja Novadu dienas. Arī Stopiņu novads tika aicināts piedalīties Vidzemes programmā. Izmantojot šo unikālo iespēju, Ulbrokas bibliotēkas vadībā novada iedzīvotāji piedalījās ar vairākām projektu prezentācijām un amatu prasmju darbnīcām.

Novadu dienu laikā prezentējām Stopiņu novada jostu jaunā formā – uzvedumā „**Stopiņu novada jostas stāsts**”. Uzvedumā izstāstījām, izdejojām, izdziedājām un koklētāju ansambļa pavadījumā izspēlējām mūsu novada jostas tapšanu no idejas līdz pat šodienai – kad josta jau dzīvo savu dzīvi, ievijoties novada notikumos. Paldies visiem mūsu novada cilvēkiem, kas palīdzēja mums izstāstīt šo stāstu - Haraldam Burkovskim ar meitām Danielu un Lindu, tautas daiļamata meistarei Baiba Kurzemniecei, Stopiņu novada domes priekšsēdētājam Jānim Pumpuram, Stopiņu novada domes priekšsēdētāja vietniecei Vitai Paulānei, Ulbrokas bibliotēkas vadītājai un projekta vadītājai, uzveduma scenārija autorei Daigai Brigmanei, scenārija līdzautorei, pirmsskolas mūzikas skolotājai Līgai Kurzemniecei, tautas lietišķās mākslas studijas “Ulbroka” vadītājai Ārijai Vītoļiņai, Stopiņu novada vēstures muzeja vadītājai Renātei Priedei, sabiedrisko attiecību speciālistei Inesei Skrastiņai, Ulbrokas kultūras nama vadītājai Intai Kalniņai. Izsakām pateicību mūsu novada kolektīviem - koklētāju ansamblim “Tīne”, vadītāja Vita Pinne, vidējās paaudzes deju kolektīvam "Stopiņš", vadītāja Aiga Medne.

Otra prezentācija “ **No sētas uz sētu Stopiņu novadā**” stāstījums un video stāsta prezentācija par vietējo projektu “ Senās mājvietas Stopiņu novadā”. Saruna par Stopiņu novada kultūras kanonu un vērtībām industriālās pieRīgas ģeogrāfiskajā novietojumā – viensētas un saimnieciskās darbības, senatnīgu darbarīku un priekšmetu liecības, autentiska koka guļbūve un radošās inteliģences saieta vieta. Novada kultūras, vēstures mantojums un vēsturiskā atmiņa tiek identificēta ar šo laiku, kurā dzīvojam. Pasākumu īsteno: Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane, mākslas vēsturniece Vita Banga.

13. Veiksmes stāsti

... es iešu pa mājām un visiem teikšu, ka nav nekas dārgāks par ceļiem šiem . . Imants Ziedonis.

Māju esības un saglabāšanas lieta ir goda lieta un atbildība Latvijas kopējā kultūrainavā. Protams, mainīga, svārstīga, tomēr noturīga cilvēcisko vērtību ziņā. Par to mudina domāt projektā „Senās mājvietas Stopiņu novadā” paveiktais, kā arī Imanta Ziedoņa latviskās kultūras pētnieciskā pieredze un dzejnieka dzīves laikā radītais latviešu literatūrā.

Patiesi, sirsnīgi un pašsaprotami Imanta Ziedoņa dzejas teksti Māras Upmanes – Holšteines un Jāņa Holšteina (Goran Gora) izpildījumā ir jaunradīti par nu jau iemīļotām un pazīstamām dziesmām. Dzejas teksts dziesmā „Ceļi” ir vienojošais vadmotīvs minētā projekta „Senās mājvietas Stopiņu novadā” padarītajam. Prieks par Imanta Ziedoņa fonda „Viegli” darbību un dalību projekta noslēguma pasākumā mūsmājās Ulbrokā.

Sabiedrībā aktuālais identitātes jautājums Stopiņu novadā ir pierādījis, ka personas tāpatība var turpināties, arī mainoties tās ārienei, intelektuālajām spējām, atmiņai, saglabājot priekšstatu par sevi kā par vienreizēju lietu, kas atšķiras no citām, taču mijiedarbībā saglabā kultūrainavisko rokrakstu, cilvēku gājumu un notikumu virknējumu. Seno māju kontekstā, pašā Rīgas pievārtē atradīsiet koka ēkas, senus pagrabus, uzzināsiet notikumus un stāstus, kas raksturo vietu, laiku un cilvēkus Stopiņu novadā.

Projekta laikā paveiktais parāda pašvaldības nekustamā īpašuma esošo ēku „Līdumnieki” un „Rozes” likteni, kam laika rats ir nepielūdzams un dvēseliski skaudrs. Viensētas „Lazdiņas”, „Krastiņi”, „Šalkas” ir raksturīgas ar vērienīgu saimniekošanu agrāk, šobrīd - vēlme uzturēt seno laikmeta vēstījumu un ainavā iekļaut sirdij tīkamas lietas – ziedus, sadzīves priekšmetus.

Kultūrainavu saglabājoša ir saimnieka stādīta bērzu audze „Liepu” mājās, klēts ar senatnīgu darbarīku un priekšmetu elpu „Krīvu” saimniecībā. Savukārt autentiska koka guļbūves ēka rodama mūsdienīgi moderna ciemata „Vālodzes” individuālo māju apbūvē, kura celta 1930. gadā un nemainīga kalpo tās mājas iemītniekiem.

Dzīves laikā – māju „Birznieki” un „Mālkalni” pamatos liktie balsti kalpo tagadnes lietu kārtībai un veiksmīgai saimniekošanai.

Cerīga atkal meklēšana un ēkas „Saulīte” pārbūve sola saglabāt vēsturiskās atsauces un detaļas.

Akācijas un mājas ar šādu nosaukumu ir vienas no vecākajām 19. gadsimtā celtajām mājām Stopiņu novadā, kas savā dzīvē pieredzējušas daudz gan skaistā, gan sāpīgā izsūtījumā un atgriešanās priekā. Šīs mājas ļaudis arvien zina stāstīt par Ulbrokas muižas kalēja Riharda Igala un saimnieces Zeltas Leitlands satikšanos, kāzām un turpmākajām dzīves gaitām.

Dzejnieka Pētera Brūvera dzimtas mājām kalēja aroda nosaukums „Kalēji”. Mājā rodamas senlaicīgas un mūsdienu vērtības, kā arī dzejnieka radošā elpa.

Savukārt nozīmīga 20. gadsimta 50. - 70. gados radošās inteliģences – mākslinieku, gleznotāju saietā vieta ir „Brasliņu” mājas. Šeit radīta īpaša kultūras gaisotne, kas noteikusi dzīvesveidu, veicinājusi tradīcijas un dažādu koncerttērpu darināšanu.

Fantastiskas liecības par 20. gadsimta pirmās puses saimniecisko dzīvi ir vērojamas „Būmaņu” un „Lielkāju” māju darbībā, kas savulaik saistītas ar lauksaimniecības un lopkopības darbiem. Par to liecina viensētās atrodamie ledus pagrabi, kāpostu tvertnes, saimniecības ēkas – kūts, šķūnis, vāgūzis, ratnīca. Šeit piederīgie cilvēki dzīvo un saimnieko vairākās paaudzēs – Alekši no „Būmaņu” mājām jau sesto paaudzi.

Apzinātā šodienas seno māju realitāte ir gan lietišķa un saimnieciska, gan izmainīta un mainīga. Paldies, sešpadsmit māju īpašniekiem par dalību projektā un māju esības un saglabāšanas veikto darbu. Ir skaidrs, ka dokumentētās liecības – fotogrāfijas, priekšmetiskās liecības, atmiņu stāsti, lai arī daļēji zudušas, nedrīkst pilnīgi izzust. Tām ir lemts pārtapt jaunā kvalitātē, kas ir **dokumentēts un veidots kā video stāsts**. Paldies, Stopiņu novada deputātu redzējumam projektu attīstīt un atbalstīt finansiālai **sadarbībai ar LU profesori folkloristikā Janīnu Kursīti un LTV1 komandu**, kas apzināto materiālu par Stopiņu novada viensētām sagatavoja vizuālā formātā. **Video stāsts „No sētas uz sētu. Stopiņu novads”** savu pirmizrādi piedzīvoja 2014. gada 18. februāra pasākumā kafējnīcā „Pie kamīna”.

Vizuālo materiālu par projekta „Senās mājvietas Stopiņu novadā” noslēgumu atradīsiet tīmekļa vietnes adresē <http://www.stopini.lv/public/31163.html>.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja _____

Daiga Brigmane

2015. gada 27. janvāris